



รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการ
ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ



กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

คำนำ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 มีมติไม่นำผลการดำเนินงานของส่วนราชการ มาประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เนื่องจาก สถานการณ์ของโรค COVID-19 ยังคงแพร่ระบาดในปัจจุบัน การคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต มีความไม่แน่นอน รวมทั้งไม่สามารถสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Performance) ที่จะเกิดขึ้นจริง ดังนั้น จึงให้ส่วนราชการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการติดตามผล (Monitoring) โดยไม่มีการประเมิน ระดับส่วนราชการ และรายงานผลการถอดบทเรียนการแก้ไขสถานการณ์ COVID-19

รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามกรอบ การประเมินส่วนราชการระดับกรม 4 องค์ประกอบ (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561) ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน งานประจำ งานตามหน้าที่ปกติ หรือ งานตามหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก งานตามกฎหมาย กฎ นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี (Function Base) องค์ประกอบที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบาย เปร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Base) องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการให้บริการ ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อไปสู่ระบบราชการ 4.0 (Innovation Base) และองค์ประกอบที่ 5 ศักยภาพ ในการดำเนินการของส่วนราชการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (Potential Base) (องค์ประกอบที่ 3 จะประเมิน ส่วนราชการระดับจังหวัด)

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผู้ที่เกี่ยวข้อง จะได้รับทราบผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมิน ส่วนราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา ซึ่งผลการดำเนินงาน ในรายงานฉบับนี้ เกิดจากความร่วมมือในการดำเนินงานจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งจากผู้บริหารของ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

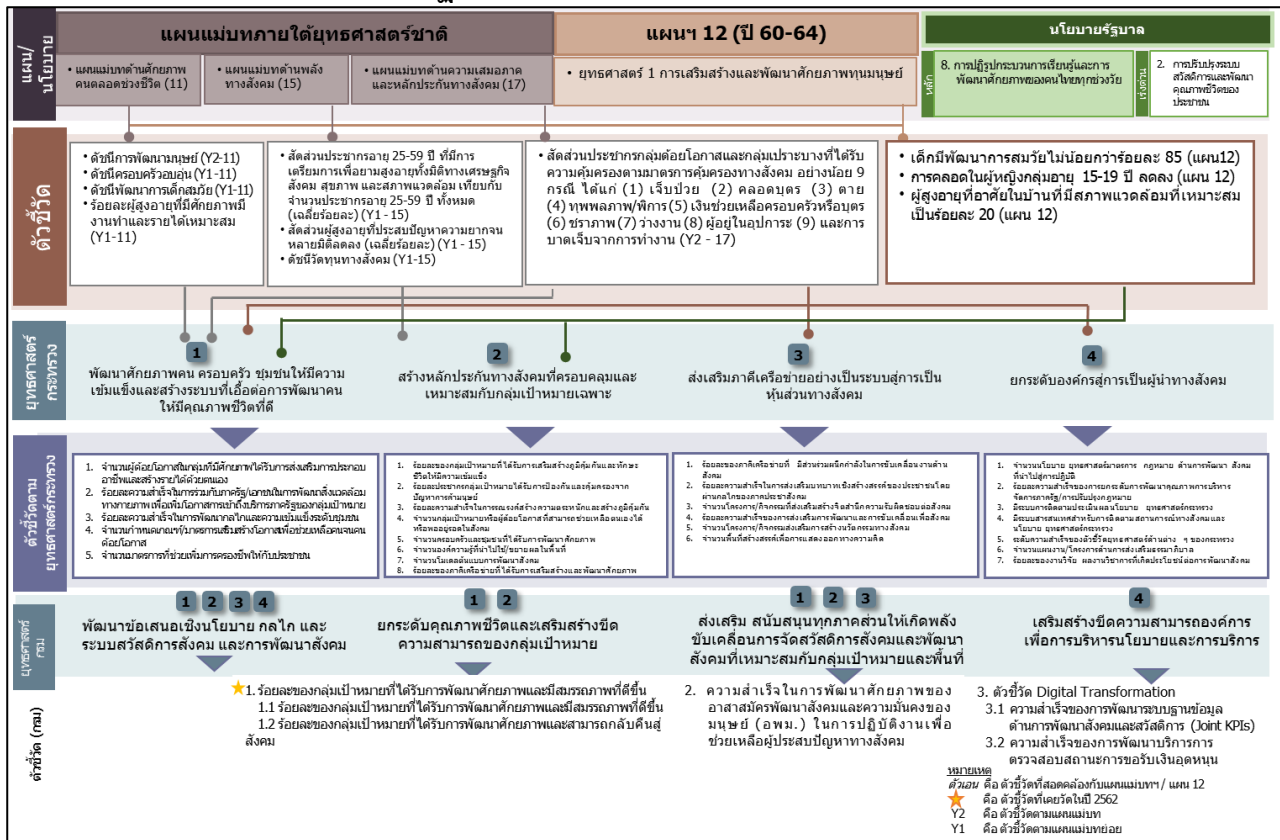
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	1
ตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	2
ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	3
ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น	3
1.1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น	3
1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม	6
ตัวชี้วัดที่ 2 ความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม	10
ตัวชี้วัดที่ 3 ตัวชี้วัด Digital Transformation	13
3.1 ความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (Joint KPIs)	13
3.2 ความสำเร็จของการพัฒนาบริการการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน	16
ผลการถอดบทเรียนในการบริหารจัดการผลกระทบและการแก้ไขปัญหาในสภาวะวิกฤตโควิด ๑๙ (COVID-19)	18
● ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวม / ผลกระทบที่ได้รับ	18
● การแก้ไขปัญหา / การดำเนินการของหน่วยงานเพื่อลดผลกระทบ	19
● ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน	26
● ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือสภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	27

แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563



ตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ความเชื่อมโยงกับ 5 องค์ประกอบ					น้ำหนัก (ร้อยละ)
		1 Function Base	2 Agenda Base	3 Area Base	4 Innovation Base	5 Potential Base	
1	ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น	●				●	20
	1.1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น						
	1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม						
2	ความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม	●	●			●	35
3	ตัวชี้วัด Digital Transformation				●	●	15
	3.1 ความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (Joint KPIs)						
	3.2 ความสำเร็จของการพัฒนาบริการการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน						
รวม							100

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น

1.1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น

1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)	
ชื่อตัวชี้วัด : 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น 1.1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น	
ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นางนุชนาฏ ผาดสุวรรณเดช หัวหน้ากลุ่มมาตรการและ กลไก กองคุ้มครองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต	ผู้จัดเก็บข้อมูล : - นายธนพนธ์ คำขำ นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ - นายปรีวิชญ์ ออมรมณีพงษ์ นักพัฒนาสังคม กองคุ้มครองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต
โทรศัพท์ : 0-2659-6167	โทรศัพท์ : 0-2659-6276
คำอธิบาย :	
- การวัดประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างขีดความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย (คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทานและผู้ป่วยจิตเวช) ให้มีสมรรถภาพดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม แผนย่อยการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพที่กำหนดเป้าหมายให้คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น - กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน และผู้ป่วยจิตเวชตาม พ.ร.บ. สุขภาพจิตที่เป็นกลุ่มเป้าหมายอยู่ในการคุ้มครองของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 11 แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต 3 แห่ง - การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การฟื้นฟูพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในการคุ้มครองของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 11 แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต 3 แห่ง - แผนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพรายบุคคล (IRP) หมายถึง แบบประเมินเพื่อจัดทำกิจกรรมการฟื้นฟูและพัฒนา ศักยภาพให้แก่กลุ่มเป้าหมายรายบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ/อารมณ์ ด้านสติปัญญา และด้านศักยภาพในการดำรงชีพ มีทั้งหมด 14 ข้อ - สมรรถภาพที่ดีขึ้น หมายถึง กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาตามกระบวนการของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และมีผลการประเมินสมรรถภาพรายบุคคลที่ดีขึ้น จากรอบการประเมินครั้งที่ผ่านมา โดยสามารถยกระดับสมรรถภาพที่ดีขึ้นจากกลุ่ม C ไปอยู่กลุ่ม A หรือ B, ยกระดับสถานะจากกลุ่ม B ไปอยู่กลุ่ม A และกลุ่ม A คงระดับสมรรถภาพได้ - ขอบเขตการประเมิน : จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่นำมาประเมิน คือ กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 11 แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต 3 แห่ง ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีผลการประเมินตามแผนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพรายบุคคล (IRP) ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป - การจำแนกกลุ่มเป้าหมายจากคะแนนตามแบบประเมินตามแผนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพรายบุคคล 3 กลุ่ม (1) กลุ่ม A เป็นกลุ่มผู้ให้บริการที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทำกิจวัตรประจำวันได้พัฒนาได้ (คะแนนร้อยละ 80 – 100) (2) กลุ่ม B เป็นกลุ่มผู้ให้บริการที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้บ้าง ทำกิจวัตรประจำวันได้บ้างอย่างถ้าได้รับการพัฒนา และฟื้นฟูที่เหมาะสมก็จะสามารถพัฒนาตนเองได้ (คะแนนร้อยละ 40.01 – 79.99) (3) กลุ่ม C เป็นกลุ่มผู้ให้บริการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองและทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเองมีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง	

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

เป็นผู้ป่วยนอนติดเตียง (คะแนนร้อยละ 10 – 40)

• สูตรการคำนวณ

$$\frac{\text{จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่มีสมรรถภาพดีขึ้น}}{\text{จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการประเมินศักยภาพ}} \times 100$$

เกณฑ์การประเมินผล :

ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)
1.1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา ศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น	ร้อยละ 10.72	ร้อยละ 12.05	ร้อยละ 13.38

ข้อมูลผลการดำเนินงาน :

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.			การเปลี่ยนแปลง (%)	
	2561	2562	2563	2562	2563
1.1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการ พัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น	ร้อยละ 9.39 (423/4,506 คน)	ร้อยละ 10.72 (522/4,870 คน)	ร้อยละ 14.86 (568/3,823 คน)	+1.33	+4.14

สถิติกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น

ที่	หน่วยงาน	ผู้ได้รับการประเมิน (ราย)	A->A	B->A	C->A	C->B	ยกระดับสมรรถภาพ (ราย)	ยกระดับสมรรถภาพ (ร้อยละ)
1	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี	17	12	3	0	0	15	88.24
2	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต หอองค์ จังหวัดสระบุรี	8	0	1	0	0	1	12.50
3	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต ห้วยสัตว์ใหญ่ จังหวัดประจวบฯ	43	22	1	0	1	24	55.81
4	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกุ่มสะแก จ.เพชรบุรี	353	26	19	4	30	79	22.38
5	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชายธัญบุรี จ.ปทุมธานี	562	74	9	0	5	88	15.66
6	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทับทิมทอง จ.สระบุรี	311	44	7	0	11	62	19.94
7	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี จ.นนทบุรี	411	2	4	0	14	20	4.87
8	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งบ้านเมตตา จ.นครราชสีมา	380	25	8	0	6	39	10.26
9	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประจวบคีรีขันธ์	305	38	1	0	0	39	12.79
10	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งปรีอใหญ่ จ.ศรีสะเกษ	158	16	7	0	5	28	17.72
11	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช	457	33	12	0	51	96	21.01
12	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งวังทอง จ.พิษณุโลก	432	13	8	0	26	47	10.88
13	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งสันมหาพน จ.เชียงใหม่	223	2	7	0	7	16	7.17
14	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งห้วยธัญบุรี จ.ปทุมธานี	163	4	3	0	7	14	8.59
		3823	311	90	4	163	568	14.86

ตารางสรุป 14 หน่วยงาน	
A-A	311
B-A	90
C-A	4
C-B	163
ยกระดับสมรรถภาพ (ราย)	568
ผู้ได้รับการประเมิน (ราย)	3823
กลุ่มเป้าหมายที่มีสมรรถภาพดีขึ้น (ร้อยละ)	14.86

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

การคำนวณคะแนนจากผลการดำเนินงาน :

ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมายชั้น สูง (100)	ผลการ ดำเนินงาน
1.1 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น	ร้อยละ 10.72	ร้อยละ 12.05	ร้อยละ 13.38	ร้อยละ 14.86

คำชี้แจงการปฏิบัติงาน/มาตรการที่ได้ดำเนินการ:

การประเมินศักยภาพ โดยใช้แบบประเมินเพื่อการจัดทำแผนฟื้นฟูสมรรถภาพรายบุคคล (Individual Rehabilitation Plan : IRP) โดยประกอบด้วยประเด็นการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ/สังคม 3) ด้านสติปัญญา และ 4) ด้านศักยภาพในการดำรงชีพ และมีหัวข้อการประเมิน 14 ข้อ เป็นเครื่องมือของนักสังคมสงเคราะห์ที่ใช้ในการประเมินสถานะของผู้ใช้บริการ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน ฟื้นฟูสมรรถภาพรายบุคคล การจำแนกสภาพปัญหา ความต้องการ รวมถึงการจัดบริการที่เหมาะสม กับผู้ใช้บริการแต่ละราย โดยจำเป็นต้องพิจารณาแบบองค์รวม (Holistic) ให้ครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านกาย จิต สังคม และอารมณ์ของบุคคลนั้น

กิจกรรมในการฟื้นฟู พัฒนากลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

- กิจกรรมบำบัด เป็นการฝึกฝนทักษะการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน เปลี่ยนเสื้อผ้า และการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล นอกจากนั้นยังมีกิจกรรมศิลปะ ดนตรี กีฬา ทัศนศึกษา และกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆ ร่วมกับชุมชน เพื่อฝึกสมาธิและฝึกมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระดับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย และบริบทของแต่ละสถานคุ้มครอง

- กิจกรรมอาชีพบำบัด เป็นกิจกรรมสำหรับผู้ใช้บริการที่มีสมรรถภาพดีและมีความพร้อม จะได้รับการฝึกทักษะการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม และปศุสัตว์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแต่ละสถานคุ้มครองฯ จะจัดการฝึกอาชีพแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสถานที่ตั้ง

ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน :

1) กิจกรรมบำบัด กิจกรรมอาชีพบำบัด ที่เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล รวมถึงความสนใจของกลุ่มเป้าหมายแต่ละบุคคลต่อกิจกรรมดังกล่าว

2) ความต่อเนื่องในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมาย

อุปสรรคต่อการดำเนินงาน :

1) ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้ใช้บริการที่ส่วนใหญ่เป็นเป็นผู้ที่มีอาการทางจิตเวช จำเป็นต้องรับประทานยาทางจิตเวช ทำให้การฝึกอาชีพต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรในการพัฒนา

2) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบงานในหลายบทบาทหน้าที่ ทำให้มีปัญหาระเบิดเวลา และไม่เชี่ยวชาญหรือถนัดในงานที่ได้รับมอบหมาย

3) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการเรียนรู้บางฐานกิจกรรม

หลักฐานอ้างอิง :

ระบบพัฒนาศักยภาพชีวิต (QLife Plus)

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)																						
ชื่อตัวชี้วัด : 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น 1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม																						
ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นางสาวสุวิทย์ ไชยวงศ์ หัวหน้ากลุ่มการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ กองคุ้มครองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต			ผู้จัดเก็บข้อมูล : - นางสาววิรัชลักษณ์ ติมนัน นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ - นางสาวนภัสนันท์ ชัยชาญ นักสังคมสงเคราะห์ กองคุ้มครองสวัสดิภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต																			
โทรศัพท์ : 0-2659-6135			โทรศัพท์ : 0-2659-6356 และ 0-2659-6294																			
คำอธิบาย : • การวัดประสิทธิภาพในการยกระดับคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างขีดความสามารถของกลุ่มเป้าหมาย (คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทานและผู้ป่วยจิตเวช) ให้มีสมรรถภาพดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม แผนย่อยการคุ้มครองทางสังคม ขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ที่กำหนดเป้าหมายให้คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น • กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน และผู้ป่วยจิตเวชตาม พ.ร.บ. สุขภาพจิตในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 11 แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต 3 แห่งที่ได้รับการประเมินศักยภาพตามแผนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพรายบุคคล (IRP) ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม A • การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การฟื้นฟูและพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายตามกระบวนการสังคมสงเคราะห์ เช่น กิจกรรมบำบัด และอาชีพบำบัด • การกลับคืนสู่สังคม หมายถึง กลุ่มเป้าหมายในการคุ้มครองของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 11 แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต 3 แห่ง สามารถกลับไปใช้ชีวิตกับครอบครัว หรือทำงานในสถานประกอบการแบบประจำ • สูตรการคำนวณ $\frac{\text{จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่สามารถกลับคืนสู่สังคม}}{\text{จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการประเมินศักยภาพและมีคะแนนอยู่ในกลุ่ม A}} \times 100$																						
เกณฑ์การประเมินผล : <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr style="background-color: #d3d3d3;"> <th style="width: 40%;">ตัวชี้วัด</th> <th style="width: 15%;">เป้าหมายขั้นต่ำ (50)</th> <th style="width: 15%;">เป้าหมายมาตรฐาน (75)</th> <th style="width: 30%;">เป้าหมายขั้นสูง (100)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม</td> <td style="text-align: center;">ร้อยละ 69.97</td> <td style="text-align: center;">ร้อยละ 71.36</td> <td style="text-align: center;">ร้อยละ 72.75</td> </tr> </tbody> </table>						ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)	1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม	ร้อยละ 69.97	ร้อยละ 71.36	ร้อยละ 72.75									
ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)																			
1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม	ร้อยละ 69.97	ร้อยละ 71.36	ร้อยละ 72.75																			
ข้อมูลผลการดำเนินงาน : <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr style="background-color: #d3d3d3;"> <th rowspan="2" style="width: 35%;">ตัวชี้วัด</th> <th colspan="3" style="width: 30%;">ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.</th> <th colspan="2" style="width: 35%;">การเปลี่ยนแปลง (%)</th> </tr> <tr style="background-color: #d3d3d3;"> <th style="width: 10%;">2561</th> <th style="width: 10%;">2562</th> <th style="width: 10%;">2563</th> <th style="width: 10%;">2562</th> <th style="width: 10%;">2563</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม</td> <td style="text-align: center;">ร้อยละ 68.58 (347/506 คน)</td> <td style="text-align: center;">ร้อยละ 69.97 (403/576 คน)</td> <td style="text-align: center;">ร้อยละ 72.84 (295/405 คน)</td> <td style="text-align: center;">+1.39</td> <td style="text-align: center;">+2.87</td> </tr> </tbody> </table>						ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.			การเปลี่ยนแปลง (%)		2561	2562	2563	2562	2563	1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม	ร้อยละ 68.58 (347/506 คน)	ร้อยละ 69.97 (403/576 คน)	ร้อยละ 72.84 (295/405 คน)	+1.39	+2.87
ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ.			การเปลี่ยนแปลง (%)																		
	2561	2562	2563	2562	2563																	
1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม	ร้อยละ 68.58 (347/506 คน)	ร้อยละ 69.97 (403/576 คน)	ร้อยละ 72.84 (295/405 คน)	+1.39	+2.87																	

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

สถิติกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม

ที่	หน่วยงาน	กลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นกลุ่ม A	คืนสู่ครอบครัว	ส่งสถาน ประกอบการ	รวมจำนวนกลับคืนสู่ สังคม
1	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกุ่มสะแก	49	36	0	36
2	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชายธัญบุรี	83	64	4	68
3	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหญิงธัญบุรี	7	5	0	5
4	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทับทิม	51	40	1	41
5	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งบ้านเมตตา	33	22	0	22
6	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งภาคใต้	45	30	0	30
7	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งวังทอง	21	12	0	12
8	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งปรีไธ	23	17	0	17
9	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประจวบคีรีขันธ์	39	17	6	23
10	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนนทบุรี	6	4	0	4
11	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งสันมหาพน	9	3	4	7
12	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตหนองแค	1	0	0	0
13	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตมวกเหล็ก	15	8	5	13
14	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตห้วยสัตว์ใหญ่	23	2	15	17
		405	260	35	295
รวม					

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม คิดเป็นร้อยละ 72.84

การคำนวณคะแนนจากผลการดำเนินงาน :

ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)	ผลการ ดำเนินงาน
1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา ศักยภาพและสามารถกลับคืนสู่สังคม	ร้อยละ 69.97	ร้อยละ 71.36	ร้อยละ 72.75	ร้อยละ 72.84

คำชี้แจงการปฏิบัติงาน/มาตรการที่ได้ดำเนินการ:

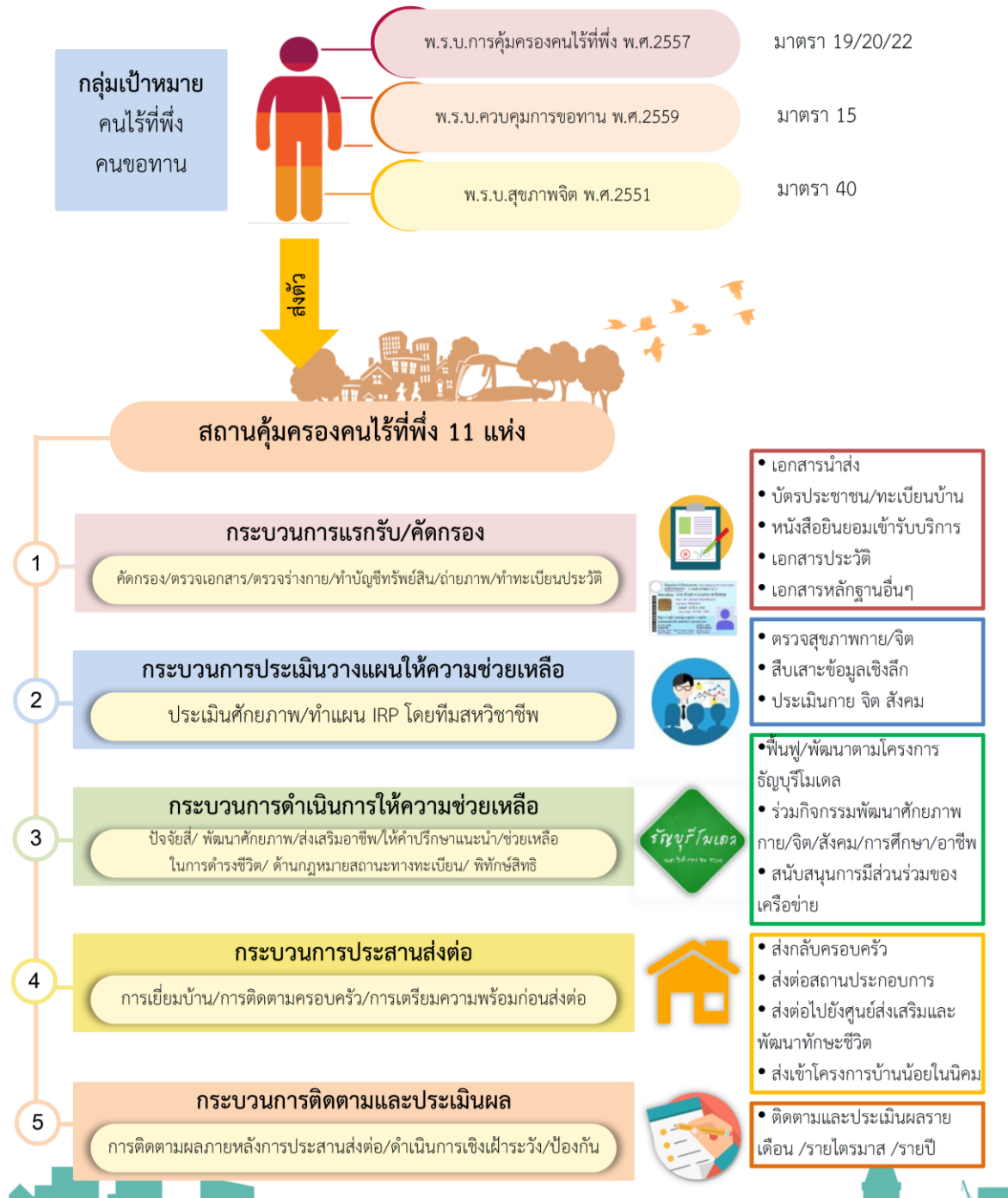
กระบวนการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต ประกอบด้วย 5 กระบวนการ ดังนี้

- 1) กระบวนการแรก รับ คัดกรอง ดำเนินการคัดกรอง ตรวจเอกสาร ได้แก่ หนังสือส่ง บัตรประชาชน หนังสือยินยอมเข้ารับบริการ เอกสารประวัติ เอกสารหลักฐานอื่น ๆ ตรวจร่างกาย ทำบัญชีทรัพย์สิน ถ่ายภาพ และทำทะเบียนประวัติ
- 2) กระบวนการประเมินวางแผนให้ความช่วยเหลือ ประเมินศักยภาพผู้ให้บริการ ทำแผนพัฒนารายบุคคล (IRP) โดยทีมสหวิชาชีพ นำส่งตรวจสุขภาพกายและจิต สืบเสาะข้อมูลเชิงลึก ประเมินด้านกาย จิต สังคม
- 3) กระบวนการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ให้การช่วยเหลือด้านปัจจัยสี่ พัฒนาศักยภาพ พื้นฟูพัฒนาตามโครงการธัญบุรีโมเดล การพัฒนากาย จิต สังคม การศึกษา ส่งเสริมอาชีพ ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือในการดำรงชีวิต ช่วยเหลือด้านกฎหมาย สถานะทางทะเบียน พินัยสิทธิ์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

4) กระบวนการประสานส่งต่อ ดำเนินการเยี่ยมบ้านและประเมินครอบครัว การติดตามครอบครัว และการเตรียมความพร้อมก่อนส่งต่อส่งกลับครอบครัว ส่งต่อสถานประกอบการ ส่งเข้าโครงการบ้านน้อยในนิคม

5) กระบวนการติดตามและประเมินผล การติดตามผลภายหลังการประสานส่งต่อ โดยติดตามผลรายเดือน รายไตรมาส และรายปี พร้อมทั้งดำเนินการเชิงเฝ้าระวังป้องกัน



รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)
ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน : 1) ความพร้อมและการยอมรับของครอบครัวที่มีต่อคนไร้ที่พึ่ง และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลคนไร้ที่พึ่ง 2) ศักยภาพในการทำงานของคนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งทัศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อการจ้างงานคนไร้ที่พึ่ง
อุปสรรคต่อการดำเนินงาน : 1) คนไร้ที่พึ่งที่อยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอาการทางจิต รวมทั้งยังมีผู้ป่วยติดเตียง ผู้ที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ และผู้ที่มีสภาพปัญหาซับซ้อน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ยากต่อการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพาตนเอง และกลับคืนสู่สังคมได้ 2) ขาดบุคลากรที่เป็นนักวิชาชีพต่าง ๆ เช่น นักจิตวิทยา พยาบาลวิชาชีพ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น ส่งผลให้การพัฒนาและฟื้นฟูศักยภาพไม่เหมาะสมตามสภาพปัญหาที่แตกต่างกันของกลุ่มเป้าหมาย 3) มีคนไร้ที่พึ่งในความคุ้มครองจำนวนมาก ไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่มีหน้าที่ให้การดูแล
หลักฐานอ้างอิง : แบบรายงานผลการส่งผู้ใช้บริการกลับคืนสู่ครอบครัว ชุมชน ของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง 11 แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิต 3 แห่ง

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)			
ชื่อตัวชี้วัด : 2. ความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม			
ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นางสาวทิพวรรณ วีระกุล หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป กองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม		ผู้จัดเก็บข้อมูล : นางสาวสุพัตรา ตะกรุดทอง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมกิจการอาสาสมัครและ เครือข่าย กองกิจการอาสาสมัครและภาคประชาสังคม	
โทรศัพท์ : 0 2659 6155		โทรศัพท์ : 0 2659 6394	
คำอธิบาย : - เป็นการวัดประสิทธิภาพของภารกิจด้านการเสริมพลังทางสังคมให้แก่ภาคีเครือข่าย เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการและพัฒนาสังคม ด้วยการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ อพม. ให้สามารถช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมในพื้นที่ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง - อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) หมายถึง บุคคลที่ทำประโยชน์เพื่อสังคมด้วยความสมัครใจ ได้แก่ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (อพม. จังหวัด) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กรุงเทพมหานคร (อพม. กรุงเทพมหานคร) และ อพม. อื่น ๆ ตามที่กระทรวงมีประกาศกำหนด โดยผู้ที่จะเป็น อพม. ได้ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และจะได้รับวุฒิบัตร อพม. บัตรประจำตัว อพม. และขึ้นทะเบียนเป็น อพม. - ประชาชน หมายถึง ผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่เข้ามารับบริการที่ศูนย์ประสานงาน อพม. หรือ อพม. ลงพื้นที่ให้บริการในชุมชนหรือได้รับการประสานหรือส่งต่อจากหน่วยงานต่าง ๆ - บริการ หมายถึง การค้นหา/สำรวจกลุ่มเป้าหมาย การคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น การประสานส่งต่อ การติดตามประเมิน และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผนวกให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาสังคมและส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามภารกิจของกระทรวง			
เกณฑ์การประเมินผล :			
ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)
2. ความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม	แผนการพัฒนาศักยภาพของ อพม. ในการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมในพื้นที่ระยะ 3 ปี (2563 – 2565) ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการ	การดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพ อพม. ตามเป้าหมายในปี 2563 ได้ร้อยละ 100	- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาศักยภาพ อพม. ในการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม พร้อมข้อเสนอแนะในการดำเนินการเสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการ - รายงานผลการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมในพื้นที่ / การปฏิบัติการในพื้นที่ยของ อพม. ตามแผนที่กำหนดในปี 2563 เสนอหัวหน้าส่วนราชการ

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

การคำนวณคะแนนจากผลการดำเนินงาน :

ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน
2. ความสำเร็จในการพัฒนา ศักยภาพของอาสาสมัคร พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในการ ปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ ประสบปัญหาทางสังคม	แผนการพัฒนา ศักยภาพของ อพม. ในการ ช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหา ทางสังคมในพื้นที่ ระยะ 3 ปี (2563 – 2565) ได้รับความเห็นชอบ จากหัวหน้า ส่วนราชการ	การดำเนินการ ตามแผนการ พัฒนาศักยภาพ อพม. ตามเป้าหมาย ในปี 2563 ได้ร้อยละ 100	- รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนา ศักยภาพ อพม. ในการช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาทางสังคม พร้อมข้อเสนอแนะในการ ดำเนินการเสนอต่อหัวหน้า ส่วนราชการ - รายงานผลการช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาทางสังคม ในพื้นที่ / การปฏิบัติการกิจ ในพื้นที่ของ อพม. ตามแผน ที่กำหนดในปี 2563 เสนอหัวหน้าส่วนราชการ	- มีแผนการพัฒนาศักยภาพ อพม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - การดำเนินการตามแผน การพัฒนาศักยภาพ อพม. ตามเป้าหมายในปี 2563 ได้ร้อยละ 129.52 (2,163 คน จากเป้าหมาย 1,670 คน) - มีรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาศักยภาพ อพม. ในการช่วยเหลือผู้ ประสบปัญหาทางสังคม พร้อมข้อเสนอแนะในการ ดำเนินการ - มีรายงานผลการช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาทางสังคม ในพื้นที่ / การปฏิบัติการกิจ ในพื้นที่ของ อพม. ตามแผน ที่กำหนดในปี 2563

คำชี้แจงการปฏิบัติงาน/มาตรการที่ได้ดำเนินการ:

- กระบวนการเข้าสู่การเป็น อพม. มีดังนี้
 - 1) การสมัครเพื่อเป็น อพม. : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้เข้ารับการฝึกอบรม และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติในจังหวัดให้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาศักยภาพ
 - 2) การพัฒนาศักยภาพ อพม. มี 2 วิธี ได้แก่ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตร จำนวน 3 หมวดวิชา และ 1 หมวดกิจกรรมสัมพันธ์ ประกอบด้วย หมวดที่ 1 งานอาสาสมัคร หมวดที่ 2 งานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หมวดที่ 3 เครื่องมือในการทำงานของ อพม. ซึ่งวิธีการประเมินผลจะประเมินจากระยะเวลาในการเข้าอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลา หลักสูตรการอบรมทั้งหมด 24 ชั่วโมงโดยประเมินผล 2 วิธีการ คือ การสังเกตถึงความสนใจ ตั้งใจ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เข้า อบรม และแบบประเมินความรู้ผู้เข้าอบรม มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ ใน การปฏิบัติงานเป็น อพม. ของผู้เข้ารับการอบรม และ (2) การเรียนผ่านระบบเรียนรู้ด้วยตนเอง อพม. (E-Learning) โดยมีหลักสูตรการเรียน ผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 10 เรื่อง ประกอบด้วยบทเรียนบังคับตามหลักสูตร จำนวน 5 เรื่อง และบทเรียนสำหรับทบทวน และเสริม องค์ความรู้เพิ่มเติม จำนวน 5 เรื่อง และต้องเข้าอบรม 1 วัน เพื่อพัฒนาทักษะ เครื่องมือ และเทคนิคการปฏิบัติงานของ อพม. โดย อพม. ต้องทำแบบทดสอบประเมินความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเมื่อผ่านการประเมินจะได้รับประกาศนียบัตร ขึ้นทะเบียน และออกบัตร อพม.

ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน :

- 1) การประชาสัมพันธ์เชิญชวน
- 2) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

3) นโยบายของผู้บริหารระดับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

อุปสรรคต่อการดำเนินงาน :

เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงสาธารณสุขจึงได้กำหนดมาตรการเร่งด่วน คือ งดกิจกรรมรวมคนจำนวนมากที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 รวมทั้งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีคำสั่งฯ ให้งดกิจกรรมแสดงผลงานหรือการจัดงานในรูปแบบอีเว้นต์ (Event) หรือการจัดประชุม สัมมนา หรือการจัดงาน ซึ่งการพัฒนาศักยภาพ อพม. จำเป็นต้องมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะ ความเชี่ยวชาญในการทำงานระดับพื้นที่ หรือการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม เฉพาะด้าน รวมทั้งมีระบบพี่เลี้ยงช่วยสอนงาน และส่งเสริมให้มีการอบรมหลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเรียนรู้ผ่านระบบเรียนรู้ด้วยตนเอง อพม. (E-Learning) ได้ทั้งหมด ดังนั้นสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาศักยภาพ อพม. ได้ตามแผนที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์โควิด 19 เริ่มคลี่คลาย กรมจึงได้เร่งดำเนินการพัฒนาศักยภาพ อพม. ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

หลักฐานอ้างอิง :

- 1) เอกสารการขออนุมัติหลักการและขออนุมัติจัดประชุม / ใบลงทะเบียน
- 2) สรุปแบบทดสอบประเมินความรู้ความเข้าใจ/ แบบประเมินความพึงพอใจ

ตัวชี้วัดที่ 3 ตัวชี้วัด Digital Transformation

3.1 ความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (Joint KPIs)

3.2 ความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)			
ชื่อตัวชี้วัด : 3 ตัวชี้วัด Digital Transformation			
3.1 ความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (Joint KPIs)			
ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นางละอองดาว สິจันทร์แจ้ง ผู้อำนวยการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน		ผู้จัดเก็บข้อมูล : นางสาวอารีย์ ควรสำโรง หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	
โทรศัพท์ : 0 2659 6226		โทรศัพท์ : 0 2659 6228	
คำอธิบาย : - การวัดผลสำเร็จในการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจ การกำหนดมาตรการ นโยบาย ในการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่เหมาะสม - ระบบฐานข้อมูลกลางด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คือ การจัดทำ Data Center โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นศูนย์กลางในการสร้าง platform ในการจัดเก็บ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล (Online และ Realtime) จากทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ โดยประกอบด้วยฐานข้อมูลด้านเด็กและเยาวชน ด้านผู้สูงอายุ ด้านคนพิการ ด้านสตรีและครอบครัว และด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งจากการให้บริการกลุ่มเป้าหมายของกระทรวง และการรองรับภารกิจด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในอนาคต และสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกได้ - หน่วยงานภายนอก หมายถึง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) หรือหน่วยงานอื่นที่เป็นผู้จัดทำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสนับสนุนภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - ขอบเขตการประเมิน การจัดทำแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ การจัดทำบัญชีข้อมูลกลาง (Data Catalog) ด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ การบันทึกและจัดทำฐานข้อมูลตามบัญชีข้อมูล การเชื่อมโยงของหน่วยงานภายในกับระบบฐานข้อมูลกลาง และการเชื่อมโยงของระบบฐานข้อมูลกลางกับหน่วยงานภายนอก			
เกณฑ์การประเมินผล :			
ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)
3.1 ความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (Joint KPIs)	- รายงานการศึกษาวิเคราะห์ ทบทวนสภาพปัญหา สถานะความต้องการของผู้ใช้งานระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ - บัญชีข้อมูลกลาง (Data Catalog) ด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	แผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	- ดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลฯ ปี 2563 ได้ร้อยละ 100 - กรมมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลกลางด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกได้

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

			- รายงานผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการตามเป้าหมายผลผลิตในปี พ.ศ. 2563 พร้อมข้อเสนอแนะเสนอต่ออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
--	--	--	--

การคำนวณคะแนนจากผลการดำเนินงาน :

ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน
3.1 ความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (Joint KPIs)	- รายงานการศึกษาวิเคราะห์ ทบทวนสภาพปัญหา สถานะความต้องการของผู้ใช้งานระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ - บัญชีข้อมูลกลาง (Data Catalog) ด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	แผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	- ดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูล ปี 2563 ได้ร้อยละ 100 - กรมมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลกลางด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกได้ - รายงานผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ตามเป้าหมายผลผลิตในปี พ.ศ. 2563 พร้อมข้อเสนอแนะ เสนอต่ออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	- มีรายงานการศึกษาวิเคราะห์ ทบทวนสภาพปัญหา สถานะความต้องการของผู้ใช้งานระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ - มีบัญชีข้อมูลกลาง (Data Catalog) ด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ - มีแผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) - ดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูล ปี 2563 ได้ร้อยละ 100 - เชื่อมโยงข้อมูลการจัดสวัสดิการของกรม ผ่านระบบ Linkage Center ของกรมการปกครอง ระบบ MSO Linkage ของกระทรวง พม. และ TPMAP ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - มีรายงานผลการดำเนินการตามแผนฯ ตามเป้าหมายผลผลิตในปี พ.ศ. 2563 พร้อมข้อเสนอแนะ

คำชี้แจงการปฏิบัติงาน/มาตรการที่ได้ดำเนินการ:

- 1) จัดทำแผนพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- 2) จัดทำบัญชีข้อมูลกลาง (Data Catalog) ด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- 3) บันทึกและจัดทำฐานข้อมูลตามบัญชีข้อมูล
- 4) เชื่อมโยงของหน่วยงานภายในกับระบบฐานข้อมูลกลาง

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)
5) เชื่อมโยงของระบบฐานข้อมูลกลางกับหน่วยงานภายนอก
ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน : การยินยอมให้เข้าถึงข้อมูลจากหน่วยงานเจ้าของข้อมูล
อุปสรรคต่อการดำเนินงาน : ไม่มี
หลักฐานอ้างอิง : 1) DSDW Data Catalog 2) แผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) 3) ระบบ MSO-Linkage ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 4) รายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563-2565) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)				
ชื่อตัวชี้วัด : 3 ตัวชี้วัด Digital Transformation				
3.2 ความสำเร็จของการพัฒนาบริการการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน				
ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด : นางละอองดาว สัจจันทร์แจ้ง ผู้อำนวยการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน		ผู้จัดเก็บข้อมูล : นางสาวอารีย์ คุ้มสำโรง หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน		
โทรศัพท์ : 0 2659 6226		โทรศัพท์ : 0 2659 6228		
คำอธิบาย : - การตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน หมายถึง ระบบที่ให้บริการการติดตามสถานะการขอรับเงินอุดหนุนทางอินเทอร์เน็ตในรูปแบบ web service ว่าอยู่ในสถานะใด ได้แก่ 1) รับคำขอ 2) การตรวจสอบข้อเท็จจริง 3) เตรียมเสนอคณะกรรมการฯ (One Home) 4) ผลการพิจารณาคณะกรรมการฯ (One Home) 5) อนุมัติการช่วยเหลือ เพื่อให้ประชาชนสามารถทราบกระบวนการทำงาน และติดตามสถานะการขอรับบริการในแต่ละขั้นตอนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว - ขอบเขตการประเมิน : ประเมินจากผู้ขอรับบริการ (ราย) เข้าตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน 4 ประเภท ได้แก่ 1) เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง 2) เงินสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและครอบครัว 3) เงินสงเคราะห์ด้านเงินทุนประกอบอาชีพ 4) เงินอุดหนุนช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรม				
เกณฑ์การประเมินผล :				
ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)	
3.2 ความสำเร็จของการพัฒนาบริการการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน	รายงานการศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบระบบการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน และหน้าจอระบบฯ ต้นแบบ	ระบบการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุนแล้วเสร็จพร้อมใช้งาน	- ประชาชนตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน จำนวน 3,500 ราย - รายงานผลการใช้งานระบบตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน การประเมินผู้ใช้งาน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการ และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่อไป	
การคำนวณคะแนนจากผลการดำเนินงาน :				
ตัวชี้วัด	เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน
3.2 ความสำเร็จของการพัฒนาบริการการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน	รายงานการศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบระบบการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน และหน้าจอระบบฯ ต้นแบบ	ระบบการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุนแล้วเสร็จพร้อมใช้งาน	- ประชาชนตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน จำนวน 3,500 ราย - รายงานผลการใช้งานระบบตรวจสอบ	- มีรายงานการศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบระบบฯ และหน้าจอระบบฯ ต้นแบบ - ระบบการตรวจสอบสถานะฯ แล้วเสร็จพร้อมใช้งาน - มีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ของ

รายงานผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

			สถานะการขอรับเงินอุดหนุน การประเมินผู้ใช้งาน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ให้บริการ และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่อไป	หน่วยงานในสังกัดในการใช้งานระบบฯ - มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนใช้งานระบบฯ - มีรายงานผลการใช้งานระบบฯ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาระบบฯ
--	--	--	---	--

คำชี้แจงการปฏิบัติงาน/มาตรการที่ได้ดำเนินการ:

- 1) การศึกษา วิเคราะห์ระบบการตรวจสอบสถานการณ์ขอรับเงินอุดหนุน
- 2) ออกแบบหน้าจอระบบ (UI) และเตรียมการจ้างพัฒนา ระบบการตรวจสอบสถานการณ์ขอรับเงินอุดหนุน
- 3) พัฒนาระบบการตรวจสอบสถานการณ์ขอรับเงินอุดหนุน
- 4) จัดอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดในการใช้งานระบบฯ
- 5) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนใช้งานระบบฯ

ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน :

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

อุปสรรคต่อการดำเนินงาน :

เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เจ้าหน้าที่กรมทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคต้องลงพื้นที่เร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งกรมได้นำงบประมาณการจัดอบรมส่งเสริมความรู้ด้านสารสนเทศ ซึ่งจะจัดอบรมหลังจากเปิดใช้งานระบบการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน ไปใช้ในการกิจช่วยเหลือประชาชนทั้งหมด จึงส่งผลกระทบต่อส่งเสริมการใช้งานระบบฯ แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน และการแนะนำประชาชนในการตรวจสอบสถานะการขอรับเงินอุดหนุน อย่างไรก็ตาม กรมได้พยายาม และสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

หลักฐานอ้างอิง :

- 1) ระบบการตรวจสอบสถานการณ์ขอรับเงินอุดหนุน
- 2) รายงานผลการใช้ระบบตรวจสอบเงินอุดหนุน

ผลการถอดบทเรียนในการบริหารจัดการผลกระทบและการแก้ไขปัญหาในสภาวะวิกฤตโควิด ๑๙ (COVID-19)

ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

- ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวม / ผลกระทบที่ได้รับ
- การแก้ไขปัญหา / การดำเนินการของหน่วยงานเพื่อลดผลกระทบ
- ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน
- ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือสภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวม / ผลกระทบที่ได้รับ

ในภาพรวมของประเทศ สถานการณ์ COVID-19 ทำให้เกิดผลกระทบในหลายมิติ ประกอบด้วย

- 1) ผลกระทบด้านสุขภาพ การแพร่กระจายของเชื้อโรคทางอากาศ ส่งผลให้มีประชาชนเจ็บป่วยเป็นจำนวนมาก และมีผู้เสียชีวิต กลุ่มเปราะบางไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ และบุคลากรทางการแพทย์ต้องทำงานหนักมากขึ้น
- 2) ผลกระทบทางด้านสังคม เกิดความตระหนกตื่นกลัว และการกักตุนสินค้าอุปโภคบริโภค เกิดความรุนแรงในครอบครัว และความพร้อมของครอบครัวและสถานประกอบการในการรับมือกับภัยคุกคาม
- 3) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ เกิดขึ้นอย่างมหาศาล เพราะไทยพึ่งการส่งออกและการท่องเที่ยว โดย IMF ชี้ว่า GDP ของประเทศไทยจะปรับตัวลดลงถึง -6.7% ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเจ็บป่วย เสียชีวิต การหยุดงาน หรือตกงาน ส่งผลไปสู่การสูญเสียรายได้ จะส่งผลกระทบต่อ ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน โดยการ สูญเสียงานหรือเสียรายได้ี้จะมีโอกาสเกิดขึ้นกับคนที่ฐานะยากจนที่เป็น แรงงานนอกระบบ (Informal Worker) มากกว่าคนที่มียาได้แน่นอน จากงานประจำ และมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในประเทศด้อยพัฒนา หรือกำลังพัฒนามากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 นี้ จะส่งผลกระทบต่อระดับความยากจนและความเหลื่อมล้ำที่จะเพิ่มสูงขึ้นได้

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การจัดสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ และการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสังคม และการจัดสวัสดิการสังคมโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงได้รับผลกระทบทั้งในมิติของการบริหารและการจัดการองค์กร และมิติการให้บริการกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

มิติการบริหารและการจัดการองค์กร

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 ได้เห็นชอบมาตรการการทำงานที่บ้าน (Work From Home) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการจึงได้กำหนดแนวทางและมาตรการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข เป็น 2 มาตรการ ได้แก่

1. มาตรการสลับวันทำงาน โดยบุคลากรต้องมาปฏิบัติงานที่กรมฯ สลับวันเว้นวันทำการ โดยให้ผู้บังคับบัญชาจัดสลับบุคลากร เพื่อมาปฏิบัติงานที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ร้อยละ 50 ของบุคลากรทั้งหมด ซึ่งต้องคำนึงถึงภารกิจ ความรับผิดชอบในแต่ละวัน และระยะห่างของโต๊ะทำงานที่เหมาะสม โดยให้บุคลากรปฏิบัติงานตามเวลาในมาตรการเหลื่อมเวลาทำงาน 2 รอบ ได้แก่

รอบที่ 1 เวลา 07.30 น. – 15.30 น. หยุดพักเวลา 11.00 น. – 12.00 น.

รอบที่ 2 เวลา 10.00 น. – 18.00 น. หยุดพักเวลา 12.30 น. – 13.30 น.

ทั้งนี้ในวันที่บุคลากรไม่มาปฏิบัติงานที่กรมฯ ให้ปฏิบัติงานตามมาตรการทำงานที่บ้าน และหากกรณีบุคลากรไม่สามารถมาปฏิบัติงานที่กรมฯ ตามวัน เวลาที่กำหนด เนื่องจากป่วย ติดกิจธุระ จะต้องลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ

2. มาตรการทำงานที่บ้าน ผู้บังคับบัญชา มีการมอบหมายการปฏิบัติงานเป็นรายวัน รายสัปดาห์ โดยกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต และตัวชี้วัดการทำงาน โดยให้บุคลากรจัดทำแผนการปฏิบัติงานเสนอผู้บังคับบัญชา และบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่บ้าน จะต้องแจ้งจุดการปฏิบัติงานที่บ้าน ให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกวัน เป็น 3 เวลา ได้แก่ 08.30 น. เวลา 12.30 น. และ 16.30 น. หรือตามเวลาที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเหมาะสม โดยที่บุคลากรที่ปฏิบัติงานที่บ้าน ต้องสามารถติดต่อการทำงานได้ตลอดเวลา โดยเปิดโทรศัพท์มือถือ หรือช่องทางอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร และจะต้องรายงานการปฏิบัติงานที่บ้าน ต้องเขียนรายงานการปฏิบัติงานที่บ้าน แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกวัน

มิติการให้บริการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีภารกิจหลักในการคุ้มครองกลุ่มเป้าหมายคนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน และผู้ประสบปัญหาเดือดร้อน และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ซึ่งได้ดำเนินการตามภารกิจด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้านตามอำนาจหน้าที่ ร่วมกับภาคีเครือข่าย ขับเคลื่อนภารกิจเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การป้องกัน การแพร่ระบาดของโรค

ระยะที่ 2 การรองรับ โดยการจัดเตรียมสถานที่สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ

ระยะที่ 3 การเยียวยาฟื้นฟู และได้ดำเนินการตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และทั่วประเทศ ซึ่งขับเคลื่อนผ่านกลไกต่าง ๆ ได้แก่ จุดคัดกรองเฉพาะกิจ กรุงเทพมหานคร ศูนย์พักพิงชั่วคราวสำหรับคนไร้บ้าน คนตกงาน ตลอดจน การออกมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในหน่วยบริการกลุ่มเป้าหมายในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

การแก้ไขปัญหา / การดำเนินการของหน่วยงานเพื่อลดผลกระทบ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ดำเนินการเพื่อรองรับสถานการณ์ COVID-19 ครอบคลุม 3 ระดับ ประกอบด้วย การดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี การดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และการดำเนินงานตามภาระงานและอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดังนี้

☑ ผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี

ตามที่รัฐบาลได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีส่วนรับผิดชอบดำเนินการใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสาธารณสุข ด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน ด้านมาตรการป้องกัน และด้านมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยา โดยการดำเนินงานต่าง ๆ ตามกลุ่มเป้าหมาย ภารกิจ กฎหมาย และระเบียบด้วยความเร่งด่วน มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

ด้านการสาธารณสุข

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการจัดตั้งจุดคัดกรอง ณ อาคารศูนย์ปฏิบัติการฯ กรุงเทพมหานคร เขตดินแดง เพื่อคัดกรองผู้ใช้บริการเบื้องต้นก่อนประสานส่งต่อ (Local Quarantine) เน้นการคัดกรอง ผู้ใช้บริการจะได้วัดไข้และตรวจคัดกรองโรคเบื้องต้น 5 โรค ได้แก่ วัณโรค เหาซาง โรคที่เกิดจากสารเสพติด พิษสุราเรื้อรัง และโรคอื่น ๆ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงโรคโควิด-19

จัดบริการปัจจัย 4 และจัดสถานที่ให้พักชั่วคราวที่คำนึงถึงการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และการประสานส่งต่อไปยังสถานที่รองรับรูปแบบศูนย์พักพิง หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีนโยบายให้แต่ละส่วนราชการดำเนินกิจกรรม “พม. อาสา ร่วมทำหน้ากากผ้า สู้ไวรัสโควิด-19” โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยให้หน่วยงานในสังกัด ดำเนินการจัดเย็บหน้ากากผ้า ร่วมกับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจน โครงการ พม. “เราไม่ทิ้งกัน” ภายใต้แนวคิด “สำรวจพบ จบที่ชุมชน”

ด้านมาตรการป้องกัน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการชักชวน เพิ่มความเข้มงวดในมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในการเข้าสู่อาคารและสถานปฏิบัติงาน นอกจากนี้ในช่วงเดือนเมษายน 2563 เริ่มมีการให้บุคลากรเหลื่อมเวลาการปฏิบัติงาน และต่อมาปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from Home) นอกจากนี้ ยังมอบนโยบายและวางมาตรการให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลผู้ให้บริการ (สถานรองรับ) ป้องกันเฝ้าระวังอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ให้บริการภายในหน่วยงานได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาด

ด้านมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยา

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ออกนโยบาย “พม. เราไม่ทิ้งกัน” ช่วยเหลือเยียวยาในด้านที่พักอาศัย และอาหารแก่คนไร้บ้านและคนตกงาน พร้อมด้วยการลงพื้นที่ช่วยเหลือคนไร้บ้านและผู้ไร้ชีวิตในที่สาธารณะรอบกรุงเทพมหานคร อีกทั้ง โครงการ “พม. ห่วงใย สู้ภัยโควิด” เป็นการระดมทรัพยากร เครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อส่งมอบให้กับผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึง เงินเยียวยากลุ่มเปราะบาง “เด็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการ” ตลอดจน โครงการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมเร่งด่วน “คนจนมาก ลำบากจริง”

☒ ผลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อดูแลและช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตโรคระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 จึงได้ดำเนินโครงการ พม. “เราไม่ทิ้งกัน” ภายใต้แนวคิด “สำรวจพบ จบที่ชุมชน” เพื่อเร่งช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งผู้มีรายได้น้อยและประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 ในพื้นที่ กทม. จำนวน 286 ชุมชน ที่อยู่ในความดูแลของการเคหะแห่งชาติและสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน รวมถึงดูแลประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายในทุกภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบ

ภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) มีหลายหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ ได้แก่ การให้บริการของศูนย์ช่วยเหลือสังคม 1300 และ ทีม One Home ในการให้คำปรึกษาแนะนำและประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในแต่ละพื้นที่ กรณีมีผู้ขอความช่วยเหลือ ประสานหน่วยงานกระทรวงสาธารณสุข หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมผู้ประสบปัญหา

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วไปทุกพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีคนไร้บ้านและผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบากพักอาศัยในพื้นที่สาธารณะจำนวนมาก จากสถิติการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2562 ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับ

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และภาคีเครือข่าย พบกลุ่มเป้าหมายคนไร้บ้านทั้งหมด 2,719 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 85.99 (2,338 คน) และเพศหญิง ร้อยละ 14.01 (381 คน) อยู่ในช่วงวัยแรงงานตอนปลาย (อายุ 40-59 ปี) มากที่สุด ร้อยละ 57 (1,550 คน) ในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุร้อยละ 18 (489 คน) ทั้งนี้ หากจัดลำดับสถิติที่พบกลุ่มเป้าหมายรายจังหวัดจะพบว่า กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีคนไร้บ้านมากที่สุดร้อยละ 37.99 (1,033 คน) รองลงมา คือ นครราชสีมา ร้อยละ 5 (136 คน) เชียงใหม่และสงขลาพบกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 4 (109 คน) ขณะที่ชลบุรีและขอนแก่นพบร้อยละ 3.02 (82 คน) ตามลำดับ

☑ ผลการดำเนินงานตามภาระงานและอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีบทบาท ภารกิจในการคุ้มครอง ดูแลกลุ่มเป้าหมาย คนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้าน และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้เข้าถึงบริการอย่างเหมาะสม โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การดูแล ในสถาบัน หรือสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งมี 11 แห่ง ทั่วประเทศ และอีกส่วนหนึ่ง คือ การป้องกัน ฝักระวัง หรือ คุ้มครองชั่วคราว ในศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทุกจังหวัดโดยได้มีการกำหนดมาตรการขับเคลื่อนเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การป้องกัน การแพร่ระบาดของโรค

ระยะที่ 2 การรองรับ โดยการจัดเตรียมสถานที่สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบ

ระยะที่ 3 การเยียวยา ฟื้นฟู

โดยที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 การป้องกัน การแพร่ระบาดของโรค ได้ดำเนินการในหลายกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน

กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ชุมชน

ร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการโครงการจิตอาสาเพื่อสังคม วุฒิสภา คณะกรรมการฯ วุฒิสภา ลงพื้นที่ให้ความรู้ แจกหน้ากากผ้ากว่า 5,000 ชิ้น ให้กับประชาชนทั่วไป คนไร้บ้าน และ ผู้ใช้ชีวิตในที่สาธารณะ ในจุดที่มีการรวมตัวกันอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น สถานีรถไฟหัวลำโพง สถานีขนส่งโดยสาร จตุจักร ตรอกสาเก ถนนราชดำเนิน เป็นต้น

กิจกรรมเดินเท้า พบปะ ให้ความช่วยเหลือคนไร้บ้าน/ คนไร้ที่พึ่ง โดย ทีมบริการร่วม ทั้งภาครัฐ เอกชน มูลนิธิ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) และจิตอาสา ในพื้นที่สาธารณะทั่วกรุงเทพมหานคร พร้อมจัดบริการ คัดกรองกลุ่มเป้าหมาย คัดแยกกลุ่มเสี่ยง แจกหน้ากากอนามัย เจลล้างมือ ให้ความรู้ด้านการป้องกันตัวเอง

ระดมบุคลากรของหน่วยงาน พม. รวมทั้งอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จัดทำหน้ากากผ้า และส่งมอบผ่านองค์กรภาคีเครือข่ายคนไร้บ้าน อาทิ มูลนิธิกระจกเงา มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย มูลนิธิอิสรชน นำไปแจกจ่ายให้กับคนไร้บ้าน และผู้ใช้ชีวิตในที่สาธารณะ

การดำเนินการในหน่วยงานสังกัด

ได้มีการออกมาตรการ **แผนการป้องกัน และเผชิญเหตุ** เพื่อเตรียมพร้อม ด้านเวชภัณฑ์ การทำความสะอาดสำนักงาน อาคารผู้ให้บริการ การผลิตหน้ากากอนามัย เพื่อเตรียมไว้สำหรับรองรับ แก่กลุ่มเป้าหมาย บุคลากร และประชาชน ที่มาติดต่อ ตลอดจน การกำหนดมาตรการการเฝ้าระวัง กลุ่มเสี่ยง โดยการวัดอุณหภูมิร่างกาย ประเมิน สังเกตอาการ

หน่วยงานสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง มีการ Lockdown เพื่อป้องกันมิให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคภายในสถานคุ้มครอง ซึ่งมีผู้ให้บริการอยู่เดิม ประมาณ 4,500 คนทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังได้

จัดเตรียมพื้นที่สำหรับกลุ่มเสี่ยง โดยแบ่งโซนพื้นที่ เพื่อเฝ้าระวังให้ผู้ดูแลผู้ใช้บริการ ประจำอาคารแต่ละอาคาร โดยไม่มีการหมุนเวียนข้ามงวดกวดขันเรื่องการเข้าออกอาคาร การวัดอุณหภูมิร่างกาย การรักษาความสะอาดประสาน สาธารณสุขจังหวัด เข้ามาตรวจสอบ และให้คำแนะนำเพิ่มเติมกรณีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากถูกกักตัว เฝ้าระวัง ให้ประสานหน่วยงานส่วนกลางเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไข เช่น สลับเจ้าหน้าที่จากหน่วยอื่นมาเสริม เป็นต้น ซึ่งผลจากการ Lockdown ทำให้กลุ่มเป้าหมายของหน่วยงาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคร้อยละ 100

ประชาสัมพันธ์เชิงชุมชน ขอรับการสนับสนุน เครื่องอุปโภคบริโภค อุปกรณ์ ทำความสะอาด เจลล้างมือ จากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อส่งต่อให้กลุ่มคนไร้บ้าน และผู้ประสบปัญหาที่กรมได้ดูแลและ ที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง จากการดำเนินงานในช่วงการแพร่ระบาด ตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน 2563 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการรับประสานงาน และดำเนินการอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริจาคสิ่งของจำนวนมาก เช่น การรับมอบถุงยังชีพ หรือ “ถุงพร้อมกิน” ประกอบด้วย กะปิ น้ำปลา น้ำมันพืช เกลือ น้ำตาล หอม กระเทียม พริกไทย ไข่ไก่ พริกแห้ง กุ้งแห้ง หมึกแห้ง ข้าวสาร กุนเชียง คุกกี้ แยมข้าวหวาน ต้มยำไก่ พร้อมทาน ผักสด จำนวน 200 ชุด เพื่อนำไปสนับสนุนครัวกลาง หรือ

รับมอบถุงยังชีพ “ถุงบักปิ่น” โดยการสนับสนุนชุมชน ของจากชุมชน ถึงมือประชาชน เป็นการช่วยเหลือสังคมแบบ 2 ต่อ โดยบริจาคถุงยังชีพกว่า 5 ครั้ง รวมกว่า 3,000 ชุด รวมมูลค่ากว่า 1 ล้านบาท หรือ

สมาคมภัตตาคารไทย ร่วมกับภาคีเครือข่าย ร่วมบริจาคผักสด 2,000 กิโลกรัม เนื้อหมู 1,000 กิโลกรัม กุนเชียง 1,000 กิโลกรัม เพื่อสนับสนุนครัวกลาง พม. โดยจะนำไปประกอบอาหารให้กับประชาชน เป็นต้น

ระยะที่สอง การรองรับ โดยการเตรียมสถานที่สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบโดย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำ “โครงการเราไม่ทิ้งกัน”

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในฐานะที่มีภารกิจในการคุ้มครอง ดูแลกลุ่มเป้าหมาย คนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้านและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก จึงได้ออกมาตรการช่วยเหลือดูแลกลุ่มคนดังกล่าว โดยเฉพาะ กลุ่มเปราะบาง ที่เข้าไม่ถึงสิทธิและทรัพยากรในการป้องกันตนเองจากสถานการณ์โรคระบาด โดยได้จัดสถานที่รองรับ ชั่วคราว ซึ่งในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ที่มีการแพร่ระบาดรุนแรงนั้น กรมฯ ร่วมกับภาคีเครือข่ายคนไร้บ้าน ลงพื้นที่ ให้ข้อมูลความรู้ และวิธีปฏิบัติตนแก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

จัดตั้งจุดคัดกรอง ณ อาคารศูนย์ปฏิบัติการฯ กรุงเทพมหานคร เขตดินแดง เพื่อคัดกรองผู้ใช้บริการเบื้องต้นก่อนประสานส่งต่อ โดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การรับเข้า โดยบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและให้บริการเจลแอลกอฮอล์ล้างมือ และหน้ากากอนามัย (2) การคัดกรอง ผู้ใช้บริการ จะได้วัดไข้และตรวจคัดกรองโรคเบื้องต้น 5 โรค ได้แก่ วัณโรค เหาซาง โรคที่เกิดจากสารเสพติด พิษสุราเรื้อรัง และ โรคอื่น ๆ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงโรคโควิด-19 (3) การคุ้มครอง โดยจัดบริการปัจจัย 4 และจัดสถานที่ให้พัก ชั่วคราวที่คำนึงถึงการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และ (4) การประสานส่งต่อไปยังสถานที่รองรับ รูปแบบศูนย์พักพิง หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน นับตั้งแต่เริ่มเปิดจุดคัดกรอง เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 จนถึง วันที่ 25 มีนาคม – 30 มิถุนายน 2563 รวม 97 วัน มีผู้ติดต่อใช้บริการ ทั้งหมด 401 ราย ส่วนใหญ่เป็นชายร้อยละ 69.58 (279 คน) และหญิงร้อยละ 30.42 (122 คน)

จำแนกตามประเภทกลุ่มเป้าหมายเป็นคนไร้ที่พึ่งร้อยละ 73.07 (293 คน) ผู้สูงอายุร้อยละ 17.71 (71 คน) คนพิการร้อยละ 7.98 (32 คน) และเด็กร้อยละ 1.25 (5 คน)

จำแนกตามสภาพปัญหาพบว่า ไม่มีที่อยู่อาศัยร้อยละ 37.41 (150 คน) ตกงานร้อยละ 34.91 (140 คน) ต้องการกลับภูมิลำเนาร้อยละ 16.21 (65 คน) ยากจนร้อยละ 11.22 (45 คน) ต้องการกลับประเทศร้อยละ 0.25 (1 คน)

ในส่วนผลการดำเนินงาน มากที่สุดส่งต่อไปยังศูนย์พักพิงชั่วคราวร้อยละ 24.44 (98 คน) ส่งกลับภูมิลำเนาร้อยละ 14.46 (58 คน) ส่งต่อหน่วยงานสังกัด พม. ร้อยละ 8.23 (33 คน) ส่งเข้าสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ร้อยละ 4.99 (20 คน) ส่งต่อสถานประกอบการร้อยละ 7.98 (32 คน) ส่งโรงพยาบาลร้อยละ 1.25 (5 คน) ตามลำดับ และมีผู้ที่สมัครใจยุติบริการร้อยละ 38.65 (155 คน)

การปฏิบัติงานภายใต้การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วไปทุกพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีคนไร้บ้าน และผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก พักอาศัยในพื้นที่สาธารณะจำนวนมาก ประกอบกับรัฐบาลได้ออกข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 2) ระบุว่าห้ามบุคคลใดในราชอาณาจักรออกนอกเคหสถาน ระหว่างเวลา 22.00 นาฬิกา ถึง 04.00 นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น

จากการออกมาตรการดังกล่าว ส่งผลให้กลุ่มบุคคลข้างต้น ไม่มีที่อยู่อาศัย รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้รับผลกระทบ ซึ่งภาคีเครือข่ายได้หารือในแนวทางปฏิบัติศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง สำหรับผู้ที่ได้รับการยกเว้นตามข้อกำหนด

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ในฐานะผู้ประสานงานและมีบทบาทในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย ได้มีความพยายามประสาน “คนกลาง” คือ สำนักรับนโยบายนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือ คุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิกลุ่มเป้าหมายเช่นเดียวกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จากการดำเนินงานดังกล่าวนี้ว่าเป็นผลงานสำคัญ และมีส่วนผลักดันที่ทำให้งานด้านการบริการคนไร้ที่พึ่งเป็นงานสำคัญระดับประเทศ ซึ่งรัฐบาลโดยศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง มีการออกคำสั่ง เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3 มาเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อีกทั้งองค์กรภาคีเครือข่ายด้วย

โดยเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2563 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้กำหนดจัดประชุมหารือแนวทางการช่วยเหลือคนไร้บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีภาคีเครือข่าย อาทิ สสส. มูลนิธิกระจกเงา มูลนิธิอิสรชน มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร และภาคประชาสังคม มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร และศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง ร่วมประชุมประเด็นหลักคือ “การปฏิบัติงานช่วยเหลือคนไร้บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วงเวลา 22.00 น. ถึง 04.00 น.”

ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง แจ้งว่า เพื่อเป็นการกำหนดข้อยกเว้นเพิ่มเติม ในการปฏิบัติตามข้อกำหนด (ฉบับที่ 2) ในส่วนที่เป็นข้อยกเว้นการห้ามออกนอกเคหสถานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ตามความในประกาศข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 3) ซึ่งได้ประกาศเมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2563

ซึ่งในส่วนของการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีภารกิจในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย โดยการลงพื้นที่ปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานช่วยเหลือ เพื่อทำความเข้าใจกับกลุ่มคนไร้บ้าน คนไร้ที่พึ่ง โดยประสานมูลนิธิภาคีเครือข่ายลงพื้นที่ ค้นหาคนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้าน ที่อาศัยในพื้นที่สาธารณะ เพื่อแนะนำบริการ ตลอดจนประเมินคัดกรองกลุ่มเป้าหมายเบื้องต้น โดยกำหนดมาตรการการคัดกรอง หากพบคนไร้บ้าน คนไร้ที่พึ่ง ที่มีไข้ อาการป่วย จะดำเนินการประสานส่งต่อโรงพยาบาล ทันที นอกจากนี้ ยังมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนบริจาคสิ่งของจำเป็น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานคุ้มครองดูแลคนไร้บ้าน ซึ่งจะดำเนินการตั้งแต่วันที่ 18.00 น. เป็นต้นไป

ผลการหารือที่สำคัญ คือการอนุญาตให้ผู้บริการคนไร้ที่พึ่ง เป็นไปตาม “ข้อชี้แจงและแนวทางการปฏิบัติ ตามข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ฉบับที่ 3 ในข้อ 5” ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง จึงขอให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ขอให้ระบุรายชื่อและพื้นที่ที่ปฏิบัติงาน และประสานจัดส่งรายละเอียดไปยังศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง โดยเมื่อปฏิบัติงาน ต้องแสดงหลักฐาน หนังสือรับรองการทำงานจากต้นสังกัด หรือเอกสารนัดหมายของราชการ หรือข้อมูลการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ควบคู่กับบัตรประชาชนหรือบัตรแสดงตนอื่น ๆ ของผู้เดินทางในช่วงเวลาดังกล่าว

เปิดบริการ “ศูนย์พักพิงชั่วคราวสำหรับคนไร้บ้าน”

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้ออกมาตรการช่วยเหลือดูแลกลุ่มคนดังกล่าว และได้จัดสถานที่รองรับในบ้านมิตรไมตรี หากสมัครใจเข้ารับบริการ จะมีการจัดบริการด้านที่พัก พร้อมทั้งมีอาหารครบ 3 มื้อ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ทั้งนี้ก่อนที่จะเข้าพักในสถานที่ที่กรมฯ จัดเตรียมไว้ ผู้ที่มาใช้บริการต้องผ่านกระบวนการคัดกรองเบื้องต้น ณ ศูนย์คัดกรองเฉพาะกิจ ดินแดง อาคารศูนย์ปฏิบัติการฯ กรุงเทพมหานคร (ดินแดง) ในศูนย์คัดกรองฯ แบ่งสัดส่วนพื้นที่เป็น (1) จุดคัดกรองผู้ใช้บริการ (2) ห้องพักชาย (รอตรวจโรค) (3) ห้องพักชาย (เฝ้าระวัง) (4) ห้องพักหญิง (รอตรวจโรค) (5) ห้องพักหญิง (เฝ้าระวัง) (6) จุดรับประทานอาหาร (7) ห้องน้ำชาย-หญิง และ (8) ห้องพักเจ้าหน้าที่

โดยศูนย์คัดกรองมีกระบวนการให้บริการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

(1) ขั้นตอนการรับเข้า จะให้บริการเจลล้างมือและแจกหน้ากากอนามัยให้แก่ผู้ใช้บริการที่ Walk in และผู้ใช้บริการที่ได้รับการส่งต่อมาจากหน่วยงานอื่น

(2) ขั้นตอนการคัดกรอง ให้บริการวัดไข้ และตรวจคัดกรอง 5 โรค ได้แก่ วัณโรค เอดส์ ไข้หวัด โรคที่เกิดจากสารเสพติด พิษสุราเรื้อรัง และโรคอื่น ๆ รวมทั้งคัดกรองความเสี่ยงโควิด-19 ในเบื้องต้น ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข หรือโรงพยาบาล

(3) ขั้นตอนการคุ้มครอง ให้บริการด้านปัจจัย 4 และจัดสถานที่ให้พักคอยชั่วคราว โดยคำนึงถึงการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำตามกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์ (กรณีคัดกรองโรคไม่ทันภายใน 1 วัน จะแยกผู้ใช้บริการพักห้องรอตรวจโรค และนำตรวจคัดกรองในวันถัดไป)

(4) ขั้นตอนการส่งต่อไปยังสถานที่พักพิง เพื่อสังเกตอาการและเฝ้าระวังโรคโควิด -19 เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 14 วัน

ทั้งนี้ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการ จะดำเนินการประสานส่งต่อผู้ใช้บริการกลับครอบครัว/ ญาติอุปถัมภ์ หรือเข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ยังได้กำหนดมาตรการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวสำหรับคนไร้บ้านและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก เพื่อใช้เป็นสถานที่รองรับกลุ่มเป้าหมาย

ในสภาวะวิกฤติ และให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพกลุ่มเป้าหมาย มีมาตรการในการบริหารจัดการ ซึ่งกำหนดให้ศูนย์พักพิงชั่วคราว จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว และออกมาตรการ ในการให้บริการในศูนย์พักพิงชั่วคราว ตามมาตรการตรวจคัดกรอง แยกกัก กักกัน หรือคุมไว้สังเกต เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค โดยเน้นย้ำ การทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลางเป็นประจำทุกวัน และ เพิ่มความถี่ในการใช้น้ำยาทำความสะอาดบริเวณที่มีการสัมผัสร่วมกันบ่อย ๆ ก๊อกน้ำ โตะ แก้ว อุปกรณ์ รวมทั้งจัดให้ มีจุดบริการแอลกอฮอล์เจล 70% บริเวณจุดต่าง ๆ

และหากคนไร้บ้าน คนไร้ที่พึ่ง ไม่สมัครใจเข้ารับบริการ เจ้าหน้าที่ พม. และภาคีเครือข่าย ทำงานจะแนะนำการป้องกันตนเอง มอบหน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า พร้อมจัดบริการอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัยมอบให้ พร้อมทั้ง เครื่องอุปโภคจำเป็น เช่น สบู่ เจลล้างมือ ยาสระผม เป็นต้น และหากพบมีอาการ ป่วยไข้ จะแจ้งเครือข่ายในพื้นที่ ให้ความช่วยเหลือ หรือประสานส่งต่อโรงพยาบาลทันที

มีผลการให้บริการในศูนย์พักพิงชั่วคราว จำนวน 3 แห่ง โดยให้บริการที่พัก แบบเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) อาหาร 3 มื้อ และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นอื่น ๆ โดยมีผู้ใช้บริการ สะสมทั้งหมด 197 คน ส่งมาจากจุดคัดกรองเฉพาะกิจร้อยละ 49.75 (98 คน) หน่วยงานอื่นนำส่งร้อยละ 34.52 (68 คน) และเข้ามาติดต่อด้วยตนเอง ร้อยละ 15.74 (31 คน) โดยเข้าพัก

บ้านสร้างโอกาสปทุมธานีร้อยละ 54.82 (108 คน)

บ้านสร้างโอกาสปากเกร็ดร้อยละ 32.49 (64 คน) และ

นิคมสร้างตนเองลำตะคอง ร้อยละ 12.69 (25 คน)

ได้ดำเนินการส่งกลับภูมิลำเนาร้อยละ 28.43 (56 คน) สถานประกอบการ ร้อยละ 23.35 (46 คน) โรงพยาบาล ร้อยละ 4.06 (8 คน) หน่วยงานอื่น ร้อยละ 1.02 (2 คน) และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ร้อยละ 9.14 (18 คน) ทั้งนี้มีผู้สมัครใจยุติบริการ ร้อยละ 7.61 (15 คน) ยังคงใช้บริการ อยู่ ร้อยละ 26.40 (52 คน)

การส่งกลับคืนสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคม เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ ให้นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้ได้รับมอบหมาย เตรียมความพร้อมผู้พักพิงในศูนย์พักพิงฯ ทั้งด้านสิทธิและสวัสดิการ ตลอดจน การเตรียมความพร้อมครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการ โดยการประสานศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดนั้นๆ ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน หรือพบผู้ประกอบการ เพื่อประเมิน ความพร้อมก่อนส่งกลับ และหลังจากนั้นจะดำเนินการปิดศูนย์พักพิงฯ

ระยะที่ 3 การเยียวยาฟื้นฟู

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้มีการคิดโครงการกิจกรรม และทรัพยากร ที่จะสามารถนำไปช่วยฟื้นฟูกลุ่มเป้าหมายในภาพรวมของทั้งกระทรวง เช่น การฝึกอาชีพ การจัดหางาน และการช่วยเหลือเยียวยา ด้านการเงินต่าง ๆ แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค เช่น ต้องหยุดงาน ต้องออกจากงาน หรือผู้ได้รับผลกระทบ รายอื่น ๆ เป็นต้น กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้กำหนด แผนการเยียวยาและฟื้นฟูศักยภาพให้กับผู้ใช้บริการ และผู้ประสบปัญหาทางสังคม จัดฝึกอาชีพระยะสั้น พร้อมกับ ให้ทุนประกอบอาชีพ มอบเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง ตลอดจนสร้างช่องทางและโอกาส เพื่อการระดมทรัพยากรการช่วยเหลือจากภาคส่วนต่าง ๆ ส่งมอบต่อผู้ประสบปัญหาเดือดร้อน โดยได้มอบหมายให้ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด ทั่วประเทศ บูรณาการทำงานร่วมกับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ (อพม.) ประสานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามลำดับ

ให้ความช่วยเหลือในชุมชน สืบค้น ช่วยเหลือ “คนจนมาก ลำบากจริง”
จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19))

แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วไปทุกพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีคนเร่ร่อน ไร้บ้าน และผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก พักอาศัยในพื้นที่สาธารณะจำนวนมาก ตลอดจนมีผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงได้ออกมาตรการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมเร่งด่วน ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและทั่วประเทศ โดยการบูรณาการทุกภาคส่วนขับเคลื่อนงานตามมาตรการช่วยเหลือให้ครอบคลุมในแต่ละพื้นที่ตรงกลุ่มเป้าหมายและเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพื่อเสริมพลังให้ผู้ได้รับผลกระทบเข้าถึงแหล่งทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเองและครอบครัว

กลไกการดำเนินงาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

1. สำนักงาน กอง กลุ่มส่วนกลาง
2. หน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
3. อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทั่วประเทศ
4. ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ภาคธุรกิจ เอกชน

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีคำสั่ง ที่ 950/2563 ลงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2563 มอบหมายข้าราชการและเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการศึกษาพิจารณา และวินิจฉัยปัญหาเพื่อการสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 ทีม โดยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทีมปฏิบัติการแต่ละทีมเป็นผู้ดำเนินการ ศึกษาพิจารณา และวินิจฉัยปัญหาเพื่อการสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง ในเขตพื้นที่ที่กำหนดตามแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบปัญหาทางสังคมเร่งด่วนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ผลการดำเนินงาน มอบเงินสงเคราะห์ให้แก่ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,738 คน รวมเป็นเงิน 5,476,000 บาท และในส่วนภูมิภาค จำนวน 18,378 คน รวมเป็นเงิน 55,134,000 บาท (สะสมตั้งแต่ 18 พฤษภาคม – 24 กรกฎาคม 2563)

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน

จากการถอดบทเรียนการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของกระบวนการทำงานของหน่วยคัดกรอง กระบวนการทำงานของศูนย์พักพิงชั่วคราว และศูนย์พักพิงประจำจังหวัด กระบวนการทำงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและศูนย์ส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิต รวมทั้งการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบปัจจัยความสำเร็จ ดังนี้

การบริหารจัดการ

1. มีการโอนงบประมาณค่าอาหาร
2. มีการวางแผน การจัดการระบบที่ดี ทั้งกระบวนการ ขั้นตอนการรับเข้า คัดกรอง คุ้มครอง ส่งต่อการทำงานเชิงรุกไปถึงกลุ่มเป้าหมายเครือข่ายในพื้นที่ และการจัดทำแผนรองรับการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเป้าหมาย
3. มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากร สถานที่ และผู้ใช้บริการ เช่น การศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจโรคและการป้องกัน การจัดเตรียมสถานที่ตามมาตรการการเว้นระยะห่าง

ข้อมูลประกอบการดำเนินงาน

1. ส่วนกลางมีการสรุปรายงานประจำวันในภาพรวม การใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ที่เป็นเรียลไทม์ และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล
2. สํารวจข้อมูลร่วมกับหลายหน่วยงาน

3. มีศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจร่วมกันถึงกระบวนการ ขั้นตอนการทำงานช่วงโควิดและสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง ทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการช่วยเหลือ ค้ำครองอย่างครบถ้วน

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

1. ภาครัฐเครือข่ายเข้าใจและให้ความร่วมมือ
2. อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ลงสำรวจผู้ประสบปัญหาเบื้องต้นให้ก่อน
3. เจ้าหน้าที่ศูนย์ช่วยเหลือสังคม 1300 รับสายและโอนสาย/ให้เบอร์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของกรมโดยตรง

ทันที

4. มีเครือข่ายในการผลิต การสนับสนุนวัสดุ และแจกจ่ายแก่ประชาชน
5. ภารกิจ พม. เอื้อต่อการปฏิบัติงานในช่วงสถานการณ์โควิด 19
6. หน่วยงานทุกภาคส่วนมีการบูรณาการการช่วยเหลือระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง
7. การยึดนโยบายสำคัญในการดำเนินงานทั้งของรัฐบาล สธ. พม. พส. กคส. และจังหวัด

การสื่อสาร รณรงค์

1. การสื่อสารที่ชัดเจนในการสั่งการ มอบนโยบาย
2. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์

ประชาชนในสังคม

1. การเรียนรู้ในการปรับตัว (New Normal) : คน เรียนรู้ในการพึ่งพาตนเอง องค์กร และหน่วยต่าง ๆ เรียนรู้การปรับเวลาและรูปแบบการทำงาน สังคมเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันความเสี่ยงจากโควิด 19 เกิดการแบ่งปันในสังคม เช่น ตู้ปันสุข การบริจาค

2. ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การกักตัว ใส่หน้ากากอนามัย การล้างมือ

เทคโนโลยี

การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น เว็บไซต์ไทยชนะ การประชุม conference ประชุม online

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือสภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผลการถอดบทเรียนการดำเนินงานในช่วงสถานการณ์โควิด – 19 ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยสรุปการเตรียมรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาด หรือสถานการณ์รุนแรงในอนาคต ได้ดังนี้

ระยะ	การดำเนินงาน
ก่อนเกิด	● การจัดการภัย ● ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานในจังหวัดให้กับประชาชน ● ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการได้ทันทั่วถึง ● เตรียมความพร้อมสำหรับวัสดุ อุปกรณ์ ตามมาตรการป้องกัน และเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ ความพร้อมของหน่วยงานในการประสานงาน ส่งต่อ ● มุ่งการทำซ้ำ ได้แก่ การแจกหน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่าง การตรวจวัดอุณหภูมิ การใช้เจลแอลกอฮอล์ การทำความสะอาดสถานที่ ● มีแผนปฏิบัติการ คู่มือการทำงานในช่วงสถานการณ์ Covid 19 และซักซ้อมการทำงาน ● จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย และภาคีเครือข่าย ● กระตุ้นให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ ภาคี ตื่นตัวในสถานการณ์แพร่ระบาดและผลกระทบ

ระยะ	การดำเนินงาน
	ที่เกิดขึ้น
ระหว่างเกิด	● ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันอย่างเคร่งครัด ● สร้างขวัญและกำลังใจ ประกันความปลอดภัยให้กับเจ้าหน้าที่ในการรับมือสถานการณ์ รวมถึง อพม. และการเสริมพลังเครือข่าย อพม. ● ปฏิบัติตามมาตรการ คำนวณของสาธารณสุขในพื้นที่ ● ติดตามข้อมูลข่าวสารเพื่อปรับการทำงานได้ทันสถานการณ์ ● การลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือด้านเงินสงเคราะห์ เครื่องอุปโภคบริโภค จัดตู้ปันสุข ● ด้านบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรค ปฏิบัติตามมาตรการของจังหวัดอย่างเคร่งครัด และรักษาความสะอาดภายในหน่วยงาน ● ด้านผู้ให้บริการ มีการคัดกรองผู้ให้บริการ เฝ้าระวังอาการผิดปกติของผู้ใช้บริการ ● ปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้ความช่วยเหลือ
หลังเกิด	● แก่กฎระเบียบเพื่อสอดคล้องกับการดำเนินงานในการรับมือกับการแพร่ระบาดที่อาจเกิดขึ้นใหม่ ● กระตุ้นให้ประชาชนปรับตัวสู่วิถีชีวิตใหม่ เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาด ● จัดระบบบริการให้เป็นไปตามมาตรฐาน ● ถอดบทเรียนการเกิดสถานการณ์ เพื่อปรับปรุงวิธีการ และรูปแบบบริการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ● สำรวจ เพื่อวางแผนฟื้นฟู เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ● จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และวางระบบควบคุมภายใน การดำเนินงาน

ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนวทางการพัฒนางาน ดังนี้

ศูนย์รับบริจาค

- ทำความเข้าใจกับผู้บริจาค เรื่องการบริจาค ช่องทาง และการลดหย่อนภาษี

อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) และภาคีเครือข่าย

- อบรม อพม. มีความรู้ในการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และปฏิบัติได้จริง

- พัฒนากลไกระดับพื้นที่สามารถปฏิบัติตามแนวทาง กระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เจ้าหน้าที่

1. เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แล้ว ผู้ประสบปัญหาต้องได้รับความช่วยเหลือ การช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายไม่ควรตัดสินใจจากภายนอก เช่น ตัวบ้าน แต่ควรสอบถามเพื่อมองเห็นปัญหาอื่น ๆ เพราะกลุ่มเป้าหมายอาจจะเดือดร้อนจริงและยังเข้าไม่ถึงสิทธิ

2. การสนับสนุนบุคลากรปฏิบัติงานที่ศูนย์ 1300

3. ควรมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะความชำนาญด้านการดูแลและป้องกันโรคอุบัติใหม่หรือสถานการณ์วิกฤต และตระหนักในการป้องกันตามมาตรการอย่างเข้มงวด และมีทัศนคติเชิงบวก

4. สนับสนุนเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

5. ส่งเสริมให้ผู้ให้บริการมีความตระหนักในการป้องกันตามมาตรการอย่างเข้มงวด

ระบบการทำงาน

- การพัฒนา War Room พม. เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา เมื่อเกิดสถานการณ์ต่าง ๆ และมีข้อสั่งการให้หน่วยงานในสังกัด พม. ปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน
- การมีแผนรองรับสถานการณ์วิกฤต และมีการซักซ้อมแผนดังกล่าว
- การติดตามผลการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายสามารถทราบผลการโอนเงินผ่าน SMS หรือ อพม. แจ้งให้ทราบ
- ส่วนกลางมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานแก่ส่วนภูมิภาคและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการช่วงโควิด
 - ต้องการเครื่องมือ รูปแบบการทำงานที่เป็นรูปธรรม และเป็นหลักเกณฑ์กลางในการนำมาปฏิบัติงาน
 - ระเบียบ หลักเกณฑ์ควรยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เร่งด่วน
 - มีอุปกรณ์ในการป้องกันโรคให้เจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
 - สนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์พักพิง อุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมรับสถานการณ์ มีสถานที่รองรับอย่างเพียงพอ และได้มาตรฐาน